VN2026-007273
bc zuid-oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuidoost van 09 juni 2026

Portefeuille: Inclusie en Antidiscriminatiebeleid (31)

Agendapunt: B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Afdoening motie stadsdeelcommissie Zuidoost inzake erkenning van misstanden in de contractarbeid in de koloniale post-slavernijperiode (vanaf 1873)

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuidoost besluit

1. Kennis te nemen van de motie van de stadsdeelcommissie Zuidoost inzake erkenning van misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernijperiode (vanaf 1873)
2. In te stemmen met de beantwoording van de motie van de stadsdeelcommissie Zuidoost inzake erkenning van misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernijperiode (vanaf 1873)
3. In te stemmen met het doorgeleiden van de afdoening van de motie naar de stadsdeelcommissie Zuidoost

Kernboodschap

De stadsdeelcommissie Amsterdam Zuidoost heeft het dagelijks bestuur verzocht om structurele erkenning te geven aan de geschiedenis en de doorwerking van koloniale contractarbeid. Amsterdam Zuidoost is hiervoor een logische en betekenisvolle locatie, gezien de aanwezigheid van grote gemeenschappen van nazaten uit Suriname en andere voormalige koloniën, waaronder Hindoestanen, Javanen en Chinezen. In dat kader zijn en worden er diverse activiteiten georganiseerd die bijdragen aan bewustwording en dialoog rondom dit thema.

Bestuurlijke achtergrond

-De stadsdeelcommissie heeft op 15 april 2025 de motie aangenomen.

-Relatie met ambitie 1 van het Masterplan

Bestuurlijke prioriteit

Hoog

Wettelijke grondslag

Artikel 19 verordening stadsdelen stadsgebied Amsterdam 2022

Onderbouwing besluit

Ad 1.) Kennis te nemen van de motie van de stadsdeelcommissie Zuidoost inzake erkenning van misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernijperiode (vanaf 1873)

De stadsdeelcommissie Zuidoost heeft op 15 april 2025 een motie aangenomen over de erkenning van misstanden in de periode van contractarbeid na de afschaffing van de slavernij (vanaf 1873). In de motie wordt het dagelijks bestuur opgeroepen om aandacht te besteden aan onder meer historisch

onderzoek, educatie, zichtbaarheid van het erfgoed van contractarbeiders, een mogelijke herdenking en een monument, in samenwerking met nazaten en andere betrokkenen.

Naar aanleiding van deze motie heeft het dagelijks bestuur op 12 juni 2025, op verzoek van het lid Luqman, een reactie gegeven aan de stadsdeelcommissie . In deze reactie is ingegaan op de verschillende onderdelen van de motie en is per voorgestelde actie beoordeeld in hoeverre deze uitvoerbaar is binnen de bevoegdheden, mogelijkheden en beschikbare middelen van het dagelijks bestuur.

In deze voordracht wordt een geactualiseerd overzicht gegeven van de stappen die sinds de beantwoording van de motie zijn gezet. Daarbij wordt ingegaan op de activiteiten die zijn uitgevoerd, de acties die momenteel worden opgepakt en de onderdelen die, gelet op bevoegdheden, financiële middelen of stedelijke besluitvorming, op dit moment niet uitvoerbaar zijn. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze invulling wordt gegeven aan de motie en welke vervolgstappen binnen de huidige kaders mogelijk zijn.

Ad 2. In te stemmen met de beantwoording van de motie van de stadsdeelcommissie inzake erkenning van misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernij periode (vanaf 1873)

Inmiddels zijn er, mede naar aanleiding van de motie, diverse activiteiten georganiseerd en gepland die bijdragen aan bewustwording en dialoog rondom het thema contractarbeid in de koloniale post-slavernij periode. U wordt gevraagd in te stemmen met de wijze waarop inhoudelijk invulling wordt gegeven aan de motie, zoals hieronder omschreven.

Onderzoek en educatie

Er is verkend of contractarbeid kan worden meegenomen in het lopende onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut naar de doorwerking van het koloniale verleden in Amsterdam. Dit blijkt binnen de huidige onderzoeksopzet niet mogelijk. Het college heeft aangegeven dat uitbreiding van dit onderzoek momenteel niet haalbaar is en dat er op dit moment geen plannen zijn voor aanvullend onderzoek specifiek gericht op contractarbeid. Op het gebied van educatie wordt gewerkt aan de implementatie van het culturele leer- en werkboek Keti Koti op basisscholen in Zuidoost. Hiermee maken kinderen op toegankelijke wijze kennis met het slavernijverleden, het koloniale verleden en de betekenis daarvan voor de samenleving van vandaag.

Gesprekken met gemeenschappen

In vervolg op deze stappen heeft op 4 februari een ambtswoninggesprek plaatsgevonden met wethouder Touria Meliani, waarbij nazaten en vertegenwoordigers uit de Hindoestaanse, Javaanse en Chinese gemeenschappen aanwezig waren. Tijdens dit gesprek is verkend welke behoeften en verwachtingen binnen deze gemeenschappen leven. Deze gesprekken vormen een belangrijke basis voor het verdere proces en mogelijke vervolgstappen.

Bewustwordingsactiviteiten en dialoog

Als eerste vervolgstap heeft in april een bijeenkomst plaatsgevonden rond de vertoning van de documentaire *Vals Paradijs*. Tijdens deze bijeenkomst was ruimte voor gesprek met vertegenwoordigers en sleutelfiguren uit de betrokken gemeenschappen over erkenning en zichtbaarheid van dit gedeelde koloniale verleden.

Daarnaast vonden op 9 en 10 mei in het Bijlmer Parktheater de voorstellingen *Her(s)tories* van Shantie Singh plaats. Het stadsdeel heeft hiervoor 80 bewoners uit Zuidoost kosteloos toegang aangeboden om deelname aan het gesprek en bewustwording rondom dit thema te stimuleren. Op 5

juni wordt in het stadsdeelkantoor een podcast opgenomen, toegankelijk voor bewoners, waarin aandacht wordt besteed aan de geschiedenis van contractarbeid en de doorwerking daarvan in het heden.

Voor de Chinese en Javaanse gemeenschappen worden daarnaast afzonderlijke sessies georganiseerd, zodat ruimte wordt geboden voor verdieping en het bespreken van specifieke ervaringen en behoeften binnen deze gemeenschappen.

Met deze activiteiten en gesprekken wordt op dit moment invulling gegeven aan erkenning en bewustwording van de geschiedenis van contractarbeid. Voor aanvullende initiatieven beschikt het dagelijks bestuur momenteel niet over specifieke middelen.

Monument en zichtbaarheid

Het dagelijks bestuur organiseert zelf geen herdenkingen, maar ondersteunt waar mogelijk initiatieven vanuit de verschillende gemeenschappen. Voor andere vormen van zichtbaarheid, zoals monumenten en straatnamen, geldt dat dit geen directe bevoegdheid is van het dagelijks bestuur.

Wel is verkend wat de mogelijkheden zijn voor het realiseren van een monument ter erkenning van het koloniaal verleden, waaronder de geschiedenis van contractarbeid. Het realiseren van een dergelijk monument vraagt om een zorgvuldig proces, waarbij onder meer sprake is van locatiekeuze, inhoudelijke duiding, participatie met betrokken gemeenschappen en toetsing aan de stedelijke kaders voor kunst in de openbare ruimte (KIOR). Besluitvorming hierover vindt plaats op stedelijk niveau en valt daarmee buiten de directe bevoegdheid van het dagelijks bestuur.

Gelet op het bovenstaande ziet het dagelijks bestuur op dit moment geen mogelijkheid om zelf over te gaan tot realisatie van een monument. Het dagelijks bestuur blijft wel het belang onderstrepen van erkenning en zichtbaarheid van dit gedeelde verleden en blijft signalen en initiatieven vanuit de gemeenschappen betrekken in het bredere stedelijke gesprek hierover.

Ad 3. In te stemmen met het doorgeleiden van de afdoening van de motie naar de stadsdeelcommissie Zuidoost.

De afdoening van de motie wordt doorgeleid naar de stadsdeelcommissie Zuidoost

---

Advies en afstemming

Afgestemd met de afdeling diversiteit & Kunst en Cultuur.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is bij dit voorstel niet van toepassing omdat er geen sprake is van fysieke of ruimtelijke ingrepen.'

Participatie

In samenspraak met de sleutelfiguren van de Hindoestaanse, Chinese ,en Javaanse gemeenschap.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? **Overige toelichting**

Voor de uitvoering van de activiteiten is 15.000 euro beschikbaar. De dekking voor dit budget is gevonden vanuit de afdeling Diversiteit.

Conclusie

Communicatie

Binnen de gemeente

Op te nemen in de te publiceren openbare besluitenlijst

Buiten de gemeente

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-032778	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)
AD2026-032788	Reactie DB op motie van mw. Luqman inzake Contractarbeid (004).pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord